Şeyma Betül YILMAZ

Bir Tefekkür

Geçen gün üniversitenin mescidinde öğle namazımı kıldım. Akabinde, namaz kıldıktan sonra riayet edilmesi gereken hassasiyetler üzerinde düşündüm. Namaz biter bitmez ele telefon alınmazdı mesela. Çantalar hızla kapılıp ayakkabılığa koşulmazdı. Acil bir şey olmadıkça yapılmamalıydı bunlar. Mümkünse selam verdikten sonra tesbih çekilmeliydi; tesbihi bitirmek için hızlı olunmamalı, tefekkür edilmeliydi. Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesinde okurken bir kulüp faaliyeti olarak Valide-i Atik Camii'nin medresesine gidip Saadettin Ökten hoca ile sohbet etmiştik. Saadettin Hoca o zamanlar sosyal mecralarda bugünkü kadar görünür değildi. Tahmini altı kişilik ekibimizin başında okulumuzda bir yıl öğretmenlik yapan Ömer hoca vardı. Saadettin Ökten hoca ile bizim bağlantımızı kuran da sanırım Tarık Ablak ağabeydi. O gün bir türlü devam etmemişti sohbet. Bunun mesulü kimdi? Biz hazırlıksız gitmiştik. Elimizde sorular yoktu. İlginçtir, şu an televizyonlarda ve youtube kanallarında misafir olan Saadettin Ökten hoca da sohbet konusu açmamıştı. Uzun sessizlikler olduğunu hatırlıyorum. O gün garip bir şekilde benim zihnime kuvvetlice kazındı. Medresenin o sakin huzurlu ortamı, küçük medrese odası, ikindi güneşi, yeşil ağaçlar ve yurda dönerken yakalandığımız akşamüstü trafiği...

Namaz sonrası adaptan Saadettin Ökten Hoca'yı ziyaretimize nasıl geldim? Bu sorunun cevabı o gün Saadettin Ökten hocanın bize verdiği nasihattir. "Camiden çıkarken ayakkabı yere yukarıdan atılmaz. Bu edebe aykırıdır. Yavaşça yere bırakılır" demişti. Hocanın sonradan birçok konuşmasını dinlesem de hiçbir sözü böyle etkili kalmadı aklımda. Onun bu sözünden sonra artık her cami çıkışı ayakkabılarımı yavaşça yere bırakıp öyle giymeye başladım. Hatta ziyaret günü, hoca ile görüştükten sonra da namaz kılmış, camiden çıkarken hocanın nasihati üzerine davranmıştım. Kişinin namaz söz konusu olduğunda gösterdiği ihtimamın derecesinin takva seviyesi ile yakından ilişkili olduğunu şimdi daha iyi anlıyorum.

İnsan önem verdiği bir hususta çok daha hassas davranmaya meyillidir. Ezan, cami, tesbihat, namaz sonrası tutum, namazın kılındığı vakit... Kişinin bu olgularla ilişkisi ihtimam konusunda nerede durduğunu dürüstçe söyleyecektir. Eğer vaziyet pek iç açıcı değilse bir soru(n) daha gündeme geliyor: Dünya hayatına çok mu kapılıyoruz?

Her gün, günde beş vakit okunan ezanlar duyuluyor ama dinlenilmiyor. Burada dinlemekten kastın "üzerinde düşünmek" olduğunu belirtmek gerekir. Modern insan ezan okunurken zihninde bin bir farklı düşünce, meşgalelerine devam ediyor. Ben de ifade etmeliyim ki ezanı dikkatli bir şekilde dinlemediğim zamanlar –ki çoğunlukla böyle- ezan yüreğime dokunmuyor. Telefonlarında namaz vakti uygulamaları olan modern insan için ezan gerçekten neyi ifade ediyor? Bir süre hiç okunmasa ne yapar insanlar? Ezanın yokluğuna alışmak ne acı, ne hüzünlü olur... Gökdelenlerle, trafikle ve koşturmacayla dolu şehirlerde ezanlar hak ettiği kıymeti görüyor mu? Ezan sorumluluğunu yapıyor da hakkını alıyor mu?

Camilerdeki cemaat ezana dikkatten haber verir. Caminin müdavimi müminler ezanın okunmasını bekler, ezan vaktine yakın evden çıkar, sakin sakin camiye doğru yol alırlar. Ezanın hakkını verenler, duyar duymaz şadırvana koşan, safları sıklaştıranlardır. Aklıma Hac suresi 32. ayeti geliyor. Ardından da Hucurat suresi 13. ayeti... İki ayet arasındaki irtibat zahir oluyor. Allah'ın şiarını yüceltmek kişinin Allah katındaki değerini belirliyor.

Ezan, namaz, Kâbe, cami, ayetler, emirler, Rasulullah... Rahman'ın şiarıdır. Bu şiarların önünde edep kalbin takvasını artırır. Dine dair gözetilen hiçbir incelik önemsiz bir ayrıntı değildir. Kur'an-ı Kerim'i en üst rafa koymak, seccadelere basılmasın diye katlamak, Kâbe'nin ve Mescid-i Nebevi'nin resimlerini evlere asmak, mevlit okumak, kandillerde camilere gitmek, türbeleri ziyaret etmek, dua istemek... Bunların hangisi önemsiz ve abartı görünebilir? Hepsi doğrudan/dolaylı, çok düşük/çok yüksek seviyelerden Allah Teâlâ'nın şiarını yüceltmenin içine girmez mi? Bu gibi inceliklerin bazıları küçük görüldü. Küçük görülmesi gelecek nesillere aktarılmamasına sebep oldu. Mevlitlere gençlerin gitme oranlarına ne denmelidir? Eskiler ezan okunurken dini hassasiyeti olmayan insanların da sustuğunu anlatırlardı. Aynı durumdaki insanlar/gençler bugün ezan okunurken susarlar mı?

Modern/seküler/kapitalist bir düzenin içinde, korna seslerinin, telefon bildirimlerinin arasında ezana dikkat kesilmek mümkün ve önemlidir, küçük değil. Gökdelenlerin arasında camileri fark etmek, yolunu camiye çıkarıp namaz kılmak, orada tefekkür etmek, küçük bir şey değil. Namazdan sonra dua etmek, acele ile ayakkabılığa koşmamak, eline telefonu almamak kişinin öncelikleri hakkında yeterince fikir verir. Bir ömür namaz üzerinde titizlikle durmak, iyi günde kötü günde onu yoldaş edinmek, namazı hiçbir şeye feda etmemek, abdesti şuurla bilinçle almak en anlamlı amellerdendir muhakkak. Çok kelam ettim, kendimce meseleleri ele aldım. Bu metni en başta ve en çok kendim için yazdım. Rabbim ise en iyi bilendir.